OBČINA KOMEN
župan

Številka: 12203-01/2019- 7
Datum: 18.11.2019

OBČINA KOMEN
OBČINSKI SVET

Na podlagi 30. člena Statuta Občine Komen (Uradni list RS, št. 80/09, 39/14, 39/16) vam v obravnavo in sprejem pošiljam

Predlog Strategije financiranja društev, ki delujejo v javnem interesu in celodnevno izvajajo programe na območju občin Divača, Hrpelje - Kozina, Komen in Sežana v obdobju od leta 2020 do 2024

Obrazložitev:
S sprejemom Strategije financiranja društev, ki delujejo v javnem interesu in celodnevno izvajajo programe na območju občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana 2007-2010, ki je stopila v veljavo 20. 6. 2007, Strategije financiranja društev, ki delujejo v javnem interesu in celodnevno izvajajo programe na območju občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana 2011-2014 ter zadevne Strategije za obdobje 2015-2019, je bil štirim društvom, ki delujejo v javnem interesu in celodnevno izvajajo programe zagotovljen stalnejši vir sofinanciranja ter s tem podani pogoji za nemoteno izvajanje programov. Občinam pa je bila podana pravna podlaga za sofinanciranje delovanja društev na podlagi neposrednih letnih pogodb, upoštevajoč 3. točko 215. člena Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 50/2007, 114/2007, 61/2008, 99/2009, 3/2013 in 81/2016).

Navedena društva so se namreč, pred sprejemom Strategije v letu 2007, zaradi nestalnega in nezadostnega financiranja s strani države in tudi občin, soočala z velikimi finančnimi težavami.
Glede na dejstvo, da so to društva, ki niso niti neposredni niti posredni proračunski uporabniki, so bile občine pri dodeljevanju sredstev vezane na določila Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije, ki se smiselno uporabljajo tudi za občine in predvidevajo delitev sredstev na podlagi javnega razpisa.

Strategija financiranja društev, ki delujejo v javnem interesu in celodnevno izvajajo programe na območju občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana v obdobju 2020-2024 (v nadaljevanju: Strategija) opredeljuje:
- društva (nevladne organizacije), ki delujejo v javnem interesu in so za občine Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana posebnega lokalnega pomena,
- obseg in način sofinanciranja izvajanja programov društev posebnega lokalnega pomena na območju zgoraj navedenih občin.

Na območju občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana delujeta dve društvi, s celodnevnim izvajanjem programa (40 ur tedensko), ki jima je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve z odločbo podelilo status nevladne organizacije, ki deluje v javnem interesu na področju socialnega varstva - to sta Društvo za pomoč zasvojenim in njihovim bližnjim "PO MOČ" Sežana in Društvo za duševno zdravje in kreativno preživljanje prostega časa "VEZI". Celodnevno izvajata program tudi Območno združenje Rdečega križa Sežana, ki mu

je status humanitarne organizacije dodeljen že z Zakonom o rdečem križu Slovenije (Uradni list RS, št. 7/93, 13/1993 in 79/2010), ter Medobčinsko društvo prijateljev mladine Sežana, ki je član ZPM Slovenije in izvaja humanitarni program v skladu z določili Zakona o humanitarnih organizacijah (Uradni list RS, št. 98/2003). Zvezi prijateljev mladine Slovenija je tudi podeljen status humanitarne organizacije.
Društvo za pomoč zasvojenim in njihovim bližnjim "PO MOČ" Sežana in Društvo za duševno zdravje in kreativno preživljanje prostega časa "VEZI", ki delujeta v javnem interesu, sta tudi edini društvi, ki izvajata program na področju pomoči zasvojenim in njihovim bližnjim oziroma pomoči ljudem s težavami v duševnem zdravju na območju štirih občin.
Programi navedenih štirih društev so bili že s Strategijo iz leta 2007, Strategijo iz leta 2010 in Strategijo iz leta 2015 določeni kot programi izjemnega pomena za občine, na območju katerih se izvajajo.

Ker so programi štirih društev, ki delujejo v javnem interesu in sicer:

- Območnega združenje Rdečega križa Sežana,
- Društva za pomoč zasvojenim in njihovim bližnjim »PO MOČ« Sežana,
- Društva za duševno zdravje in kreativno preživljanje prostega časa »VEZI« in
- Medobčinskega društva prijateljev mladine Sežana,

za občine, na območju katerih se izvajajo, izjemnega pomena in so vsakodnevno dostopni uporabnikom, ta Strategija zaradi kontinuitete izvajanja programov določa obseg in način sofinanciranja le-teh v obdobju od leta 2020 do 2024.

V predlogu proračuna Občine Komen za leto 2020 so na proračunski postavki 200422 »Dejavnost društev po strategiji s celodnevnim izvajanjem programa« predvidena sredstva za sofinanciranje štirih društev, ki so predmet te strategije, v deležu, ki po delitveni bilanci odpade na Občino Komen (skupaj 24.680 €).

V skladu z 62. členom Poslovnika Občinskega sveta Občine Komen (Uradni list RS, št. 80/09, 39/14) bo predlog strategije pred sejo občinskega sveta obravnaval Odbor za negospodarstvo in družbene dejavnosti.

Občinskemu svetu predlagam, da sprejme Strategijo financiranja društev, ki delujejo v javnem interesu in celodnevno izvajajo programe na območju občin Divača, Hrpelje - Kozina, Komen in Sežana v obdobju od leta 2020 do 2024 v predloženem besedilu.

Pripravila:
Soraja Balantič
višja svetovalka III

OBČINA KOMEN
ŽUPAN

mag. Erik Modic
župan

Priloga:
- predlog sklepa,
- predlog Strategije

Občina Komen
Občinski svet
Komen 86
6223 Komen

Številka:
Datum:

Na podlagi 24. člena Zakona o društvih (Uradni list RS, št. 64/11), 215. člena Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 50/07, 114/07, 61/08, 99/09 in 3/13) in 16. člena Statuta Občine Komen (Ur. l. RS 80/09, 39/14, 39/16) je Občinski svet Občine Komen na svoji _____. redni seji, dne _____ sprejel naslednji

S K L E P

1.

Sprejme se Strategija financiranja društev, ki delujejo v javnem interesu in celodnevno izvajajo programe na območju občin Divača, Hrpelje - Kozina, Komen in Sežana, v obdobju od leta 2020 do 2024, ki je priloga tega sklepa.

2.

Ta sklep velja takoj.

mag. Erik Modic
župan

Poslati:

- *Občina Divača, Kolodvorska ulica 3a, 6215 Divača – e-pošta: obcina@divaca.si;*
- *Občina Hrpelje-Kozina, Reška cesta 14, 6240 Kozina –e-pošta: obcina@hrpelje-kozina.si;*
- *Občina Sežana, Partizanska cesta 4, 6210 Sežana – e-pošta: obcina@sezana.si;*
- *Društvo Po moč, ulica 1. maja 1, 6210 Sežana – e-pošta: drustvo.pomoc@t-2.net;*
- *Društvo Vezi, Štorje 26, 6210 Sežana – e-pošta: info@drustvovezi.org;*
- *Medobčinsko društvo prijateljev mladine Sežana, Partizanska cesta 18, 6210 Sežana – e-pošta: drustvo.prijateljev@siol.net;*
- *Območno združenje Rdečega križa Sežana, Bazoviška c. 13, 6210 Sežana – e-pošta: sezana.ozrk@ozrks.si.*

PREDLOG

STRATEGIJA FINANCIRANJA DRUŠTEV, KI DELUJEJO V JAVNEM INTERESU IN CELODNEVNO IZVAJAJO PROGRAME NA OBMOČJU OBČIN DIVAČA, HRPELJE-KOZINA, KOMEN, SEŽANA

(2020-2024)

November, 2019

A. UVOD

Na območju občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana delujeta dve društvi s **celodnevnim** izvajanjem programa (40 ur tedensko), ki jima je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti z odločbo podelilo status nevladne organizacije v javnem interesu – to sta **Društvo za duševno zdravje in kreativno preživljanje prostega časa »VEZI« in Društvo za pomoč zasvojenim in njihovim bližnjim PO MOČ Sežana.** Celodnevno izvajata program tudi **Rdeči Križ Slovenije, Območno združenje Sežana,** ki mu je status humanitarne organizacije dodeljen že z Zakonom o Rdečem križu Slovenije (Uradni list RS, št. 7/93 in 79/10) ter **Medobčinsko društvo prijateljev** mladine Sežana. Zvezi prijateljev mladine Slovenija je tudi podeljen status humanitarne organizacije.
Društvo za pomoč zasvojenim in njihovim bližnjim PO MOČ Sežana in Društvo za duševno zdravje in kreativno preživljanje prostega časa »VEZI«, ki delujeta v javnem interesu, sta tudi edini društvi, ki izvajata program na področju pomoči zasvojenim in njihovim bližnjim oziroma pomoči ljudem s težavami v duševnem zdravju na območju štirih občin.
Programi navedenih štirih društev so za občine, na območju katerih se izvajajo**, izjemnega pomena.**

Navedena društva so se pred sprejemom Strategije financiranja društev, ki delujejo v javnem interesu in celodnevno izvajajo programe na območju občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana 2007-2010 v letu 2007, zaradi nestalnega in nezadostnega financiranja s strani države in tudi občin, soočala z velikimi finančnimi težavami.
Glede na dejstvo, da so to društva, ki niso niti neposredni niti posredni proračunski uporabniki, so bile občine pri dodeljevanju sredstev vezane na določila Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije, ki se smiselno uporabljajo tudi za občine in predvidevajo delitev sredstev na podlagi javnega razpisa.

S sprejemom Strategije financiranja društev, ki delujejo v javnem interesu in celodnevno izvajajo programe na območju občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana 2007-2010, ki je stopila v veljavo 20. 6. 2007, Strategije financiranja društev, ki delujejo v javnem interesu in celodnevno izvajajo programe na območju občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana 2011-2014 ter Strategije financiranja društev, ki delujejo v javnem interesu in celodnevno izvajajo programe na območju občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana 2015-2019 je bil štirim društvom, ki **delujejo v javnem interesu** in **celodnevno** izvajajo programe, zagotovljen **stalnejši vir (so)financiranja izvajanja programov in omogočeni so bili pogoji za nemoteno izvajanje programov**. Občinam pa je bila na ta način podana **podlaga za sofinanciranje delovanja društev na podlagi neposrednih letnih pogodb**, upoštevajoč 3. točko 215. člena Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 50/07, 61/08, 99/09 – ZIPRS1011, 3/13 in 81/16).

Strategija financiranja društev, ki delujejo v javnem interesu in celodnevno izvajajo programe na območju občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana 2020-2024 (v nadaljevanju: Strategija) opredeljuje:

- nevladne organizacije v javnem interesu, ki so za občine Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana posebnega lokalnega pomena,
- obseg in način sofinanciranja izvajanja programov društev posebnega lokalnega pomena na območju zgoraj navedenih občin.

B. DOLOČITEV DRUŠTEV POSEBNEGA LOKALNEGA POMENA V OBČINAH DIVAČA, HRPELJE-KOZINA, KOMEN IN SEŽANA

Društva, ki se s to Strategijo določijo kot društva posebnega lokalnega pomena, so:

1. **Društvo za duševno zdravje in kreativno preživljanje prostega časa »VEZI«;**
2. **Društvo za pomoč zasvojenim in njihovim bližnjim PO MOČ Sežana;**
3. **Medobčinsko društvo prijateljev mladine Sežana;**
4. **Rdeči Križ Slovenije, Območno združenje Sežana.**

C. DOLOČITEV OBSEGA IN NAČINA SOFINANCIRANJA IZVAJANJA PROGRAMOV DRUŠTEV

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM STRATEGIJE

Društva, katerih program je bil v letih od 2007 do 2010, v letih od 2011 do 2014 ter v letih od 2015 do 2019 sofinanciran na podlagi v letih 2007, 2010 in 2015 sprejetih Strategij, so svoje aktivnosti izvajala v predvidenem obsegu oziroma so ob zagotovljenem stabilnejšem financiranju svoje aktivnosti še nadgradila.

Ker so programi štirih društev, ki delujejo v javnem interesu, za občine, na območju katerih se izvajajo, **izjemnega pomena** in so vsakodnevno dostopni uporabnikom, ta Strategija zaradi **kontinuitete izvajanja programov določa obseg in način sofinanciranja** le-teh **v obdobju od leta 2020 do 2024.**

2. PREDSTAVITEV PROGRAMOV DRUŠTEV

2.1 DRUŠTVO ZA DUŠEVNO ZDRAVJE IN KREATIVNO PREŽIVLJANJE PROSTEGA ČASA "VEZI"

1. Predstavitev društva

Društvo za duševno zdravje in kreativno preživljanje prostega časa »VEZI« (v nadaljevanju: društvo) je nevladna in humanitarna organizacija, **ki deluje na področju duševnega zdravja v skupnosti.** Društvo ima status nevladne organizacije, ki deluje v javnem interesu na področju socialnega varstva.

Namen delovanja društva je ljudem s težavami v duševnem zdravju in njihovim svojcem omogočiti uspešno psihosocialno rehabilitacijo v skupnosti.

Društvo izvaja naslednje programe:

- tri javne verificirane socialno varstvene programe:
  - **Mreža dnevnih centrov,**
  - **Mreža stanovanjskih skupin,**
  - **Stanovanjska skupina Podgrad.**

- en enoletni socialno varstveni program:
  - **Stanovanjska skupina Štanjel in Mali dol** kot enoletni eksperimentalni program.

- Društvo ima eno **»Odprto« stanovanjsko skupino, namenjeno samostojnejšemu bivanju** (op. en uporabnik) na Rozmanovi ul v Ilirski Bistrici.

Društvo izvaja številne druge aktivnosti, v okviru katerih se uporabnikom in njihovim svojcem nudi ustrezno strokovno podporo za vsakdanje življenje v skupnosti.

Drugi programi so:

- **Likovna kolonija Štanjel z mednarodnim sodelovanjem,**
- **psihosocialna rehabilitacija (vse dodatne aktivnosti: izleti, delavnice, samopomoč, plesi... in založništvo ter stojnice),**
- **promocija duševnega zdravja in založništvo,**
- druge aktivnosti in prijave na morebitne aktualne razpise, ki sledijo namenu in ciljem društva.

Razvoj strokovnih in drugih vsebin in aktivnosti v socialno varstvenih programih temelji na konceptu soudeleženosti uporabnikov, kar pomeni, da so uporabniki vključeni v načrtovanje, izvedbo in tudi v evalvacijo izvedenih aktivnosti.

Strokovno delo je usmerjeno v to, da se uporabnike programov podpira v smeri dviga kvalitete njihovega življenja, prevzemanja aktivne socialne vloge in dviga nivoja socialne vključenosti, kakor tudi ohranjanja in pridobivanja novih funkcionalnih znanj, socialnih spretnosti in veščin.

Delo društva temelji na načelih stroke in etike socialnega dela ter strokovnih metod dela, pri čemer je vedno v ospredju celostna obravnava uporabnika in njegovega življenja.

Individualno delo temelji na zaupnem delovnem odnosu med strokovnim delavcem in uporabnikom. Vsak uporabnik ima izdelan individualiziran načrt bivanja, ki izhaja iz njegovih želja in potreb in zajema organizacijo in koordinacijo strokovne pomoči in podpore v smeri krepitve notranjih virov moči uporabnika preko učenja in usposabljanja za čim bolj samostojno življenje.

Skupinsko delo temelji na delu s skupino ter ustvarjanju konstruktivne skupinske dinamike, upoštevajoč vlogo vsakega posameznika v tej skupini. Skupinsko delo je usmerjeno predvsem v medsebojno dogovarjanje, prilagajanje, socialno učenje in pridobivanje socialnih veščin, medsebojno povezovanje in reševanje morebitnih konfliktov. S skupinskim delom v društvu krepijo dobre medsebojne odnose v vsakdanjem življenju in bivanju v stanovanjski skupini.

Skupnostno socialno delo je metoda, ki v skupnosti odkriva socialne probleme ter njihove učinke na posameznika. Društvo se povezuje s sorodnimi institucijami v lokalnem okolju in širše ter z drugimi, ki delujejo v smeri socialnega vključevanja ljudi s težavami v duševnem zdravju. V okviru skupnostnega socialnega dela uporabniki dobijo možnost in ustrezno podporo za vključevanje k aktivnostim, ki se izvajajo v skupnosti in lahko prispevajo k boljši kvaliteti življenja uporabnikov.

Timsko delo je medsebojno povezovanje in sodelovanje strokovnih delavcev v socialno varstvenem programu. Pri timskem delu skupno iščejo ustrezne rešitve za strokovna vprašanja, dileme ali težave, s katerimi se pri svojem delu srečujejo. Namen timskega dela je uspešnejše strokovno delo in krepitev dobrih delovnih odnosov.

Supervizija in intervizija
Supervizija je svetovalni proces, ki je strokovno voden s strani zunanjega supervizorja. Namenjen je strokovnim delavcem in sodelavcem v socialno varstvenem programu kot proces kontinuiranega učenja o sebi in svojem delu, razreševanju strokovnih vprašanj in dilem ter razbremenitvi pri delu.
Intervizijska srečanja ali intervizija je metoda učenja, vrsta supervizije, kjer se srečujejo strokovni delavci in predelujejo vprašanja, ki se porajajo v delovnem okolju ali jih bremenijo. Pomembno je, da se vsakemu članu intervizijskega srečanja omogoči enakovredno sodelovanje, samorefleksijo in varnost.

Cilji programov društva so:

- omogočanje vsakdanje življenje v skupnosti in preprečevanje hospitalizacij,
- nudenje podpore uporabnikom pri večanju socialnega vključevanja in prevzemanju aktivne socialne vloge,
- podpora pri razvijanju in širjenju uporabnikove socialne mreže,
- podpora pri razvijanju uporabnikovih notranjih virov moči ter socialnih spretnosti in veščin za vsakdanje življenje v domačem okolju in v skupnosti,
- organiziranje aktivnosti za aktivno in kreativno preživljanje prostega časa,
- strokovna podpora v procesu sprejemanja duševne bolezni in življenja z njo oziroma v procesu večanja samopodobe,
- strokovna podpora svojcem osebe z duševnimi težavami za vsakdanje življenje z obolelim družinskim članom,
- promocija duševnega zdravja in ozaveščanje širše skupnosti (op. zmanjševanje diskriminacije in stigmatizacije duševne bolezni),
- krepitev zadovoljstva, varnosti in informiranosti uporabnikov,
- zmanjševanje diskriminacije in stigmatizacije.

Predvideno izvajanje programov v obdobju od 2020 do 2024
Društvo izvaja

- tri javne socialno varstvene programe: Mreža dnevnih centrov: Štorje, Štanjel in Ilirska Bistrica; Mreža stanovanjskih skupin: Gorjansko, Postojna, Ilirska Bistrica, Divača; Stanovanjska skupina Podgrad.
  Vsi trije programi so sofinancirani s strani Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljevanju: MDDSEM) kot 7 letni programi.

- en eksperimentalni enoletni socialno varstveni program: Stanovanjska skupina Štanjel in Mali dol kot enoletni eksperimentalni program, financiran s strani MDDSZEM.

Kljub temu, da programi delujejo v dokaj širokem obsegu, je društvo leta 2013 odprlo še dve stanovanjski skupini, ki delujeta ločeno in sicer: **Stanovanjsko skupino Štorje** in **Stanovanjsko skupino Štanjel in Mali Dol.** Navedeni stanovanjski skupini nista deležni proračunskih sredstev MDDSEM.

Mreža stanovanjskih skupin
Društvo ima naslednje stanovanjske skupine:

- Stanovanjska skupina **Gorjansko** (5 stanovalcev),
- Stanovanjska skupina **Postojna** (10 stanovalcev),
- Stanovanjska skupina **Divača** (5 stanovalcev),
- Stanovanjska skupina **Ilirska Bistrica** (4 stanovalci),
- Stanovanjska skupina **Podgrad** (10 stanovalcev),
- Stanovanjska skupina **Štorje** (»odprta stanovanjska skupnost«),
- Stanovanjska skupina **Štanjel** (4 stanovalci) in **Mali Dol** (5 stanovalcev).

Program je namenjen uporabnikom psihiatričnih storitev iz cele Slovenije (skupaj iz 27 slovenskih občin), ki iz različnih razlogov ne morejo bivati v svojem domačem okolju. Stanovanjske skupine delujejo po principu 24-urne vključenosti na dan, od ponedeljka do nedelje. Program deluje v smeri 8-urne dnevne aktivne vključenosti vsakega posameznika, od ponedeljka do petka. V tem časovnem obdobju se načrtujejo tudi aktivnosti, ki potekajo v popoldanskem in prostem času, v soboto in nedeljo ter med prazniki.
Življenje v stanovanjski skupini je organizirano tako, da se stanovalci učijo v čim večji meri skrbeti zase, sprejemati odgovornost za svoje življenje. Učijo se različnih socialnih veščin ter bivanja v družbi sostanovalcev tako, da spoštujejo zasebnost vsakega posameznika. Pri stanovalcih se na podlagi individualnega načrtovanja poskuša razvijati oziroma vzpodbujati tiste aktivnosti, ki so v skladu s sposobnostmi, možnostmi in interesi posameznikov.

V stanovanjske skupine je vključenih skupaj 43 stanovalcev, ki prihajajo iz 27 slovenskih občin, od tega 6 oseb z območja občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana.

Tabela 1
Struktura vključenih uporabnikov s stalnim prebivališčem v občini Divača, Hrpelje-Kozina, Komen, Sežana v ***program Mreža stanovanjskih skupin****: Gorjansko, Postojna, Divača, Ilirska Bistrica, Podgrad, Štanjel v letu 2019*

Mreža STANOVANJSKIH SKUPIN: Gorjansko, Postojna, Divača, Ilirska Bistrica, Podgrad, Štanjel

število uporabnikov skupaj	moški	ženske	iz občine Divača	iz občine Hrpelje-Kozina	iz občine Komen	iz občine Sežana
6	3	3	3	0	0	3

Predstavitev programa »MREŽA DNEVNIH CENTROV« za osebe s težavami v duševnem zdravju, ki je predmet sofinanciranja Občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana

Društvo ima **3 dnevne centre** in sicer:

- Dnevni center **Štorje**,
- Dnevni center **Štanjel**,
- Dnevni center Ilirska Bistrica (ta ni predmet sofinanciranja v okviru Strategije).

Uporabniki programa Dnevnih centrov so ljudje z dolgotrajnimi težavami v duševnem zdravju, ki živijo v lastnem gospodinjstvu ali skupaj s straši.
V dnevnih centrih, ki so odprti vsak dan, od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure, so deležni strokovne podpore in vodenja, svetovanja, kakor tudi možnosti za vključevanje v aktivnosti, ki so namenjene kreativnemu in aktivnemu preživljanju prostega časa v skupnosti. Poleg tega so vodje posameznih enot dosegljive na mobilne telefone, na katere lahko uporabniki, ki so vključeni v program, in tudi tisti, ki niso, v primeru duševne stiske pokličejo. Nekatere aktivnosti, ki so del vsebine programa, se odvijajo tudi preko navedenega delovnega časa (op. celodnevni izleti, pikniki, kopanje na morju...).
Program Mreža dnevnih centrov je v okolju, kjer se izvaja, zelo pomemben, saj veliko ljudi s težavami v duševnem zdravju ostaja doma. Ljudje s težavami v duševnem zdravju potrebujejo veliko podpore za prvi obisk dnevnega centra, za nadaljnjo vključitev v program pa potrebujejo predvsem pozitivno izkušnjo. Program je zato usmerjen v konkretne strokovne vsebine, ki potekajo v obliki skupinskega in individualnega dela in sicer: individualno delo, skupine za samopomoč, trening asertivnosti, tematski

pogovori, učenje socialnih veščin. Poleg tega pa program zajema tudi prostočasne, kreativne in športne aktivnosti, ki so usmerjene v kreativno preživljanja prostega časa, sprostitev in večanje virov moči uporabnika. Vsebina je ves čas oblikovana v skladu z namenom programa ter željami in potrebami uporabnikov, zato je v prihodnosti ne nameravajo bistveno spreminjati.

Program tudi promovira duševno zdravje, povečuje nivo strpnosti med ljudmi, zmanjšuje družbeno neenakost, spodbuja razvoj prostovoljstva in dobrodelnosti na področju duševnega zdravja in vključenost krajanov v socialno varstvene programe, dviguje nivo kvalitete življenja na posameznem lokalnem območju.

V društvu organizirajo **izobraževanja** za uporabnike, njihove svojce in tudi za širšo skupnost. Skrbijo pa tudi za izobraževanje in izpopolnjevanje strokovnega in laičnega kadra. Strokovno osebje se udeležuje seminarjev s področja novodobnega socialnega dela in metod dela, supervizijskih in intervizijskih srečanj ter seminarjev s področja komunikacije, timskega dela in pridobivanja finančnih sredstev. Skrbijo tudi za izobraževanje laičnega kadra, ki ga vključujejo preko programa javnih del ali programa Osebne asistence - Invalid Invalidom. Le tako lahko program zadošča strokovnim in etičnim kriterijem, ki so potrebni za višji nivo kvalitete življenja ljudi s težavami v duševnem zdravju, svojcev in skupnosti, kar se odraža v zadovoljstvu omenjenih ciljnih skupin.

Tabela 2
Struktura vključenih uporabnikov iz občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana v program Dnevni center Štorje, Štanjel v letu 2019

DNEVNI CENTER ŠTANJEL, uporabniki s stalnim prebivališčem v občini Komen

starostna skupina	*od 18-30*	*od 31-45*	*od 45 ≥*	*skupaj*	*uporabniki iz OBČINE KOMEN*
št. uporabnikov	1	7	5	13	13
spol	moški	ženske			
št. uporabnikov	6	7		13	

DNEVNI CENTER ŠTORJE, uporabniki s stalnim prebivališčem v občini Divača, Hrpelje-Kozina, Sežana

starostna skupina	*od 18-30*	*od 31-45*	*od 45 ≥*	*skupaj*	*DIVAČA*	*HRPELJE-KOZINA*	*SEŽANA*
št. uporabnikov	5	16	21	**42**	7	5	27
spol	moški	ženske					
	20	22		**42**			

Načrtovanje programa in aktivnosti

Letni program posamezne enote se načrtuje glede na pridobljena sredstva za izvajanje aktivnosti, ki so namenjena programu. Po predložitvi programa Strokovnemu svetu društva, programe dokončno potrjuje Izvršni odbor društva. Strokovna vodja programa pa je zadolžena za strokovno izvedbo in koordinacijo

programa v posameznih enotah, glede na specifiko posamezne enote dnevnega centra ali stanovanjske skupine.

Strokovno delo poteka po vnaprej pripravljenem mesečnem in tedenskem razporedu, ki ga pripravljajo strokovne delavke in uporabniki skupaj, strokovna vodja programa pa ga potrdi. Vsebina programa se sooblikuje v skladu z željami in potrebami uporabnikov, s katerimi soustvarjajo pogoje za uspešno psihosocialno rehabilitacijo, ki jo uporabniki potrebujejo za svoje vsakdanje življenje v skupnosti. V stalnem sodelovanju s strokovno vodjo programa strokovna delavka skrbi za strokovno izvajanje, koordinacijo in vodenje vsebine programa dnevnega centra ali stanovanjske skupine. Poleg vsakodnevnega izvajanja aktivnosti, ki zajemajo paleto možnosti za krepitev socialnih in kreativnih spretnosti in veščin, je strokovna delavka zadolžena tudi za sodelovanje s skupnostjo, ostalimi strokovnimi mrežami pomoči ter za spodbujanje potencialnih uporabnikov za vstop v program, načrtovanje in organiziranje poteka dela v posamezni enoti, (so)izvajanje socialno varstvenega programa in pomoč pri strokovnem delu, sodelovanje pri realizaciji aktivnosti programa dnevnega centra, spremljanje in podporo uporabnikom in za aktivnosti usmerjene v promocijo duševnega zdravja, destigmatizacije duševne bolezni in osveščanja širše javnosti.

Sodelovanje z drugimi strokovnimi mrežami pomoči

Socialno varstveni programi in druge aktivnosti društva so usmerjene v višji nivo kvalitete življenja ljudi s težavami v duševnem zdravju. Pomembno je tesno sodelovanje s Centrom za socialno delo Južna Primorska, Enota Sežana, Zavodom za zaposlovanje, psihiatrično ambulanto, Zdravstvenim domom Sežana (z enotami: Komen, Divača in Hrpelje-Kozina) ter tamkajšnjimi patronažnimi in urgentnimi službami, lokalno bolnišnico Sežana in psihiatričnimi bolnišnicami Idrija, Polje. Za doseganje ciljev programa se pri svojem delu povezujejo tudi s policijskimi postajami in gasilskimi domovi, ki jim v kriznih situacijah in različnih intervencijah, kakor tudi pri nesrečah in nezgodah, priskočijo na pomoč in pomagajo zaščititi uporabnika, ko je to potrebno.

2.2 DRUŠTVO ZA POMOČ ZASVOJENIM IN NJIHOVIM BLIŽNJIM "PO MOČ" SEŽANA

Predstavitev Društva "PO MOČ" Sežana

Društvo za pomoč zasvojenim in njihovim bližnjim »PO MOČ« Sežana (v nadaljevanju: društvo) je neprofitna organizacija, ki deluje na področju socialnega varstva, s sedežem v Sežani. Društvo izvaja program *»Podpora ljudem, ki imajo težave zaradi uživanja nedovoljenih drog in njihovim bližnjim«.*

Socialnovarstveni program se je začel razvijati v letu 1996 na pobudo uporabnikov, leta 2000 pa je bilo ustanovljeno samostojno društvo. Leta 2002 je Ministrstvo za delo, družino, in socialne zadeve in enake možnosti društvu podelilo status društva, ki deluje v javnem interesu na področju socialnega varstva, skladno z novo zakonodajo pa je pristojno Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dne 14. 8. 2019 društvu podelilo status nevladne organizacije v javnem interesu na področju socialnega varstva.
Socialna zbornica Republike Slovenije je za program »Podpora ljudem, ki imajo težave zaradi uživanja nedovoljenih drog in njihovim bližnjim« Društvu leta 2014 podelila »Strokovno verifikacijo javnega socialnovarstvenega programa« in sicer za obdobje 7 let.

Glavna naloga Društva je izvajanje javnega socialnovarstvenega programa **»Podpora ljudem, ki imajo težave zaradi uživanja nedovoljenih drog in njihovim bližnjim«**, obenem pa je v program omogočen vstop tudi osebam drugih ranljivih skupin (težave v duševnem zdravju, alkoholizem...).

Namen programa je socialna integracija oseb in izboljšanje kvalitete življenja ljudi, ki se vključujejo v program. Program je namenjen zmanjševanju tveganja za javno zdravje in izboljšanju kakovosti življenja tako samih uporabnikov kot širše družbe. Program nudi podporo ljudem, ki imajo težave zaradi uživanja nedovoljenih drog in njihovim bližnjim (ter ljudem iz ostalih ranljivih skupin, če se vključijo v program) pri premagovanju, odpravljanju ali obvladovanju socialnih stisk in težav, s poudarkom na preprečevanju oziroma zmanjševanju nastanka socialne in zdravstvene škode zaradi uporabe drog, izvajalci programa uporabnike spodbujajo k manj rizičnim vedenjem ter skupaj z njimi načrtujejo ravnanja in stvari, ki bodo zmanjšale tveganja in zmanjšale ali preprečile škodo na področju uživanja nedovoljenih drog.

Program je brezplačen, hitro dostopen (čakalne dobe ni), nizkopražen (pragmatično zastavljen, podpora uporabnikom ni pogojena z njihovo abstinenco, čeprav je le-ta zaželena, vendar ne nujno cilj). Uporabniki imajo zagotovljeno anonimnost in so v postopkih dela vodeni pod šiframi v računalniški bazi, oblikovani v sodelovanju z zunanjim evalvatorjem programa IRSSV.

Društvene aktivnosti potekajo predvsem v prostorih v Sežani, na naslovu Ulica 1. maja 1, kjer poteka zamenjava pribora za injiciranje, uporabniki lahko prevzamejo brezplačni sterilni material za injiciranje, alkoholne komprese za razkuževanje, kondome, informativne zloženke ter infektivni material vračajo v namenske zabojnike, ki jih društvo daje na strokovno uničenje infektivnih odpadkov. Uporabniki lahko do brezplačnih sterilnih materialov prosto dostopajo tudi na treh lokacijah na terenu: preddverje Lekarne Sežana, Lekarne Divača in Lekarne Komen in sicer v času obratovanja in dežurstev lekarn, s čimer se za uporabnike poveča dostopnost storitev tudi izven delovnega časa dnevnega centra.

Osnovni cilji programa

Splošni cilj programa društva je socialna integracija in izboljšanje kvalitete življenja ljudi, ki se vključujejo v program, kar pomeni spreminjanje vseh tistih področij življenja posameznikov, s katerimi niso zadovoljni in jih želijo spremeniti, obenem pa opremiti ljudi s koristnimi informacijami za preprečevanje oziroma zmanjševanje nastanka socialne in zdravstvene škode zaradi uporabe drog, s katerimi lahko zaščitijo svoje zdravje (in posredno zmanjšanje tveganja za javno zdravje) in življenje ter razvoj in krepitev lastnih

virov moči in različnih socialnih veščin za uspešno, aktivno soočanje s problemi za uspešno socialno integracijo:

Cilji programa:

- obisk programa, prostora,
- opolnomočeni uporabnik,
- informiranost o pravicah,
- urejenost statusa,
- prepoznavnost programa,
- ozaveščanje svojcev, bližnjih,
- preprečevanje okužb, zmanjševanje tveganih načinov uživanja drog,
- dostopnost do storitev,
- ozaveščanje javnosti in odzivi v medijih.

Ciljna skupina uporabnikov

Program je namenjen osebam, ki imajo ali so imeli težave, povezane z uživanjem nedovoljenih drog, omogoča pa tudi vključitev ljudem drugih ranljivih skupin (ženske in moški vseh starosti).

Ciljna skupina uporabnikov:

- ljudje, ki uživajo nedovoljene droge in želijo uživanje prenehati,
- ljudje, ki uživajo nedovoljene droge in se drogi ne želijo ali ne zmorejo odpovedati,
- ljudje, ki nedovoljenih drog ne uživajo več, vendar izražajo potrebo po podpori pri vzdrževanju spremembe, reintegraciji v družbo (v delovno sredino, obstoječe socialne mreže) ali pomoč pri vzpostavljanju socialne mreže in podobno,
- bližnji vseh zgoraj navedenih skupin uporabnikov,
- bližnji tistih uživalcev drog, ki se ne želijo vključiti v nizkopražne ali višjepražne programe oziroma ne čutijo potrebe po tem.

Društvo omogoča vstop v program tudi osebam iz ostalih ranljivih skupin (zasvojenost z alkoholom, nekemične odvisnost, motnje hranjenja, ljudem s težavami v duševnem zdravju, ljudem v penalni in postpenalni obravnavi) in ostalim ljudem v stiski, ki ne spadajo v nobeno od zgoraj naštetih ranljivih skupin.

Vstop v program je prostovoljen in brezplačen, abstinenca ni potrebna, čakalne dobe ni. Program nima omejitev po spolu, starosti in omogoča vstop vsem, ki se želijo vključiti v program. Uporabniku programa ni potrebno biti član društva (ni potrebno plačati letne članarine). Ob vstopu v program se seznani s svojimi pravicami in dolžnostmi. S podpisom dogovora o sodelovanju sprejeme določena pravila in norme vedenja (nenasilje, zaupnost podatkov o drugih uporabnikih v programu, prepovedana preprodaja, vnos in konzumiranje drog v prostorih društva...) in se hkrati seznani s pravico do pritožbe v zvezi z izvajanjem programa. S kršenjem pravil programa se sodelovanje v skupini prekine za določen čas, uporabnik pa ima še vedno možnost individualne obravnave. Uporabniki imajo zagotovljeno pravico do anonimnosti.

Problemi, ki jih imajo uporabniki, vključeni v program, so zelo različni in specifični glede na posameznika (različne osebne in odnosne stiske in težave, zdravstveni problemi (dvojne diagnoze...), brezposelnost ali nezadovoljstvo z obstoječim delom, izobraževanje, stanovanjski problemi, različne težave po prestajanju zaporne kazni ali dalj časa trajajočega programa TS ali komune (ponovna integracija v družbo), preživljanje prostega časa, samopodoba in samospoštovanje, stigmatizacija...
Uporabniki z vključitvijo v program pridobijo koristne in uporabne informacije (zmanjševanje škode in zaščita svojega zdravja in posledično širše družbe, možnosti izbire različnih oblik pomoči in programov), povečajo lastno moč in pridobijo različne socialne veščine, ki jim lahko pomagajo pri samostojnem

življenju in socialnem vključevanju ter izboljševanju kvalitete njihovega življenja, to je vseh tistih področij, s katerimi niso zadovoljni in jih želijo spremeniti.
Izvajalci programa kompetenco za življenje posameznika puščajo uporabniku, saj menijo, da je posameznik zmožen sam odločati zase kaj je zanj v danem trenutku najboljše (s prevzemanjem odgovornosti za svoje odločitve in izbire krepi svojo neodvisnost in samostojnost, obenem pa se uči sprejemati tudi posledice svojih izbir). Pri urejanju socialnih stisk, povezanih z uživanjem nedovoljenih drog, lahko posameznik v programu dobi veliko podporo pri večanju možnosti izbir v življenju ter večji razvidnosti k temu, kaj se dogaja, načrtovanju ciljev in definiranju delnih korakov kako naprej tukaj in sedaj ter spodbujanju in podpori pri realizaciji zastavljenih ciljev. Delo s posameznim uporabnikov poteka v skladu z definicijo problema.
Izvajalci programa delajo predvsem »skupaj z uporabnikom«, kar pomeni, da skupaj z uporabnikom iščejo njegovo pot in ga spodbujajo pri aktiviranju njegovih lastnih resursov ter učenju socialnih veščin za konstruktivno reševanje stisk in težav, potrebnih za samostojno življenje.

Metodologija izvajanja programa
Metode dela:

- vzpostavljanje stika in razvijanje delovnega odnosa z uporabniki (raziskovanje življenjskega sveta uporabnikov s spoštovanjem kodeksa etičnih načel v socialnem varstvu in metodičnih načel sistemskega socialnega dela in z uporabo dialoga »tukaj in zdaj«, podpora pri spreminjanju v skladu z definicijo problema),
- zagotavljanje različnih informacij in materiala (o obstoječih programih pomoči, varnejšem injiciranju, varni spolnosti...),
- upravljanje tveganja (ocenjevanje tveganja in zmanjševanje tveganja in škode, ozaveščanje, učenje spretnosti (manj rizično uživanje drog), zagotovitev brezplačnih materialov, spremembe socialnih okoliščin,
- pogovarjanje in svetovanje (svetovalni razgovori in socialno delo v skladu z definicijo problema s posameznim uporabnikom z namenom podpore k večji razvidnosti, iskanju rešitev in definiranju konkretnih korakov k spreminjanju tistega, kar uporabnik želi spremeniti, izboljšati),
- ocenjevanje (potreb, tveganj, odnosnih situacij, moči izražanja in vplivanja na svoje življenje, resursov, funkcionalnih sposobnosti...),
- individualno načrtovanje (časa, življenja in dela, samostojnega življenja...),
- skupinsko delo,
    - <u>skupine za samopomoč za uporabnike/ce</u>; dnevno oblikovanje skupine v času prisotnosti v Dnevnem centru,
    - <u>druge skupinske aktivnosti:</u> likovno ustvarjalne delavnice, skupinske rekreativne in sprostitvene dejavnosti/ športne in druge aktivnosti, trening asertivnosti, reševanje konfliktov, usposabljanje v socialnih spretnostih, izleti) v skladu z izraženimi željami in pripravljenostjo aktivnega sodelovanja uporabnikov,
    - <u>skupinska supervizija z zunanjo supervizorko, intervizija.</u>
- zagovorništvo (spreminjanje javnega mnenja, razbijanje stereotipov...),
- krepitev enakopravnega položaja uporabnikov (sodelovanje uporabnikov v organih društva, izvajanju programa, možnost sodelovanja na posvetih...),
- zagotavljanje storitev in/ali informacij, (zaposlovanje, stanovanjske možnosti, organiziranje brezplačne učne pomoči, sosedske pomoči, prostovoljnega dela,..),
- skupnostno delo (LAS/ ugotavljanje potreb v lokalni skupnosti, ulično delo, sodelovanje v skupnostnih prireditvah (npr. izdelava novoletnega lampijona za okrasitev Sežane) delovne akcije...,

- dokumentiranje (vodenje dnevne evidence postopkov dela v skladu z enotnim sistemom evalviranja socialnovarstvenih programov, pisanje dopisov, zapisniki upravnih odborov, občnih zborov, vodenje registrov...),
- management (vodenje društva, programa, pridobivanje sredstev na javnih razpisih, donatorstva, načrtovanje projektov, kadrovanje...),
- publiciranje (članki, informativno gradivo...),
- raziskovalno delo (evalvacije...),
- sodelovanje z drugimi institucijami (sodelovanje z vladnimi in nevladnimi institucijami, mreženje z ostalimi nevladnimi organizacijami...).

Evalvacija doseganja ciljev in rezultatov

Društvo dnevno vodi postopke dela v računalniški bazi *dnevna evidenca vključenosti uporabnikov v posamezne postopke dela* ter postopke, kjer uporabniki niso vključeni (v skladu z enotnim postopkom beleženja in zbiranja podatkov o izvajanju programa – enotni sistem evalviranja programov socialnega varstva). Uporabniki sodelujejo tudi v projektu izpolnjevanja anketnih vprašalnikov za uživalce drog, ki jih je pripravlja Nacionalni inštitut za javno zdravje, OE Koper in drugih vprašalnikih (o programu; ob evalvaciji; ocena programa za svojce).

Učinke izvajanja programa meri društvo tudi verbalno, s pogovori z uporabniki, kontinuirano celo leto.

Rezultati sovpadajo s cilji programa in se pri konkretnih posameznikih izražajo predvsem v povečani skrbi za lastno zdravje, sprejemanju odgovornosti za lastne izbire in posledice ter aktivnejšemu pristopu k spreminjanju tistega, s čimer v svojem življenju niso zadovoljni in želijo spremeniti. Posledično se dosega tudi cilj skrbi za javno zdravje.

Supervizija

V programu poteka kontinuirana skupinska zunanja supervizija in sicer 6 supervizij letno po 3 ure. Skupinsko supervizijo s sorodnim društvom izvaja zunanja supervizorka z licenco SZS.

V skladu s potrebami zaposlenih potekajo tudi notranja in zunanja intervizija.

Povezanost programa z ostalimi programi oziroma z ustrezno mrežo socialnovarstvenih dejavnosti

Glede na naravo dela društvo sodeluje z različnimi institucijami in ustreznimi mrežami socialnovarstvenih dejavnosti v Sloveniji in tujini.

Društvo je od maja 2012 član Zveze NVO na področju drog in zasvojenosti. Aktivno se vključuje v mrežo programov nizkega praga s področja drog v RS, kjer se povezuje z ostalimi NVO iz Slovenije, s Koordinacijo NIJZ OE Koper, predvsem z namenom medsebojnega informiranja, podpore, obveščanja, izmenjave vseh informacij v zvezi s problematiko nedovoljenih drog.

Tudi v sklopu mreženja se društvo vključuje v različna brezplačna izpopolnjevanja in izobraževanja, povezuje se z različnimi institucijami in ustreznimi mrežami socialnovarstvenih dejavnosti glede na individualizirane potrebe posameznega uporabnika programa, hkrati pa k načrtovanju in izvajanju dejavnosti društva vzpodbuja in vključuje uporabnike programa z namenom ponudbe kvalitetnih, strokovnih in pluralnih storitev.

Financiranje programa

Društvo predvideva in upa na financiranje iz naslednjih virov:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti; Občina Divača; Občina Hrpelje-Kozina; Občina Komen; Občina Sežana; donatorji (donacije in donacije iz dohodnine); članarina članov/članic društva.

Nacionalni inštitut za javno zdravje, OE Koper, društvu za potrebe zmanjševanja škode na področju drog omogoča dobavo brezplačnega, sterilnega materiala za injicirajoče uporabnike in storitev odvoza infektivnega materiala, skladno s posebnim zahtevanimi ravnanji pri zbiranju in odstranitvi kliničnih odpadkov.

Obseg izvajanja socialnovarstvenega programa društva v letu 2018

V letu 2018 se je v dnevni center in na terenu vključevalo 168 različnih uporabnikov, od tega na terenu 100 uporabnikov, v dnevnem centru 68 (43 moških in 25 žensk).
Program se izvaja celo leto, od ponedeljka do petka. Dnevni center je za uporabnike odprt od ponedeljka do petka od 8.00 do 15.00 (7 ur dnevno).
Poslovni čas delovanja izvajalca programa je od ponedeljka do petka od 6.30 do 15.00.

Sterilni brezplačni materiali s prostim dostopom na treh lokacijah izven prostorov društva (Lekarna Sežana, Lekarna Divača, Lekarna Komen) so uporabnikom dostopni tudi izven delovnega časa dnevnega centra, v času obratovanja in dežurstev lekarn.

Dostopnost je omogočena tudi po e-pošti in telefonu, informacije in odgovore na vprašanja lahko uporabniki dobijo tudi preko spletne strani društva.

V letu 2018 je bilo izdanih 17.200 sterilnih igel, 18.700 alkoholnih robcev in 576 kondomov. V namenske zabojnike za infektiven material je bilo vrnjenih 52% izdanih igel (8.875) ter danih na uničenje podjetju Retal d.o.o. iz Ljubljane, kar sofinancira Nacionalni inštitut za javno zdravje OE Koper (vir: Poročilo o izvajanju socialnovarstvenega programa v letu 2018).

Izvajalci programa:

- strokovna vodja s VII. stopnjo izobrazbe s področja socialnega varstva in opravljenim strokovnim izpitom s področja socialnega varstva/ za poln delovni čas,
- dve laični delavki s VII. stopnjo izobrazbe za polovični delovni čas,
  (od teh je ena zaposlena strokovna delavka s VII. stopnjo izobrazbe in z opravljenim strokovnim izpitom s področja socialnega varstva, vse tri izvajalke programa imajo dolgoletne izkušnje na področju dela z zasvojenimi od nedovoljenih drog in se kontinuirano strokovno izpopolnjujejo),
- 6 prostovoljcev (v letu 2018) in ostali izvajalci (predsednica, računovodkinja, čistilka).

Predvideno izvajanje programa v obdobju od 2020 do 2024

Program društva bo ostal široko odprt za vse ljudi, ki se kakorkoli srečujejo s problematiko s področja zasvojenosti od nedovoljenih drog in omogočal vključevanje tudi ljudem iz ostalih ranljivih skupin, po načelih odprtosti, socialne pravičnosti, solidarnosti, enake dostopnosti, proste izbire in pluralnosti, socialnega vključevanja in spoštovanja pravic uporabnikov.
Na podlagi dosedanjih izkušenj društvo načrtuje razvoj in nadgradnjo programa v skladu s potrebami uporabnikov, ki jih konstantno preverja in ugotavlja na različne načine.
Ob ustrezni podpori države in lokalnih skupnosti, s pomočjo donatorjev ter vseh tistih, ki delovanje društva podpirajo, si bo društvo tudi v bodoče prizadevalo realizirati zastavljene cilje, z željo, da svojim uporabnikom in širši družbi ponudi čim bolj kvalitetne in strokovne storitve ter čim bolj pluralistično ponudbo.

Društvo je z leti delovanja razširilo in nadgradilo svojo dejavnost, skladno z razpoložljivimi finančnimi možnosti in skladno s potrebami v okolju.

2.3 MEDOBČINSKO DRUŠTVO PRIJATELJEV MLADINE SEŽANA

Medobčinsko Društvo prijateljev mladine Sežana (v nadaljevanju: društvo) je nevladna, humanitarna in nepridobitna organizacija, ki deluje v javno dobro otrok, mladostnikov in njihovih družin in združuje interese ter skrb za mlade v občini Sežana, občini Divača, občini Komen in občini Hrpelje-Kozina.
Programe načrtujejo in izvajajo strokovno usposobljeni prostovoljci, prosvetni delavci, člani upravnega odbora, zaposleni v vrtcu, osnovni, srednji šoli in drugih institucijah.
Vsi programi in dejavnosti se izvajajo s poudarkom na delu v skupini, v družbi vrstnikov in temeljijo na prilagajanju vsebin potrebam in interesom otrok, kar je še posebno pomembno za socialno in zdravstveno ogrožene otroke in mladino. Poleg tega se otrokom omogoča veliko gibanja v naravi, družabnih in športnih srečanj, zabave in drugih sprostitvenih aktivnosti v družbi vrstnikov. Tesno sodelovanje s šolami in vrtci omogoča dograjevanje in poglabljanje vzgojno izobraževalnih programov, ki so predmet rednega programa vzgojno izobraževalnih institucij. Delo z otroki poteka po načelih demokratičnosti, pluralizma in avtonomnosti, strokovnosti in odgovornosti. Soustvarja pogoje za razvoj osebnosti, ter za varno in srečno otroštvo.

Cilji programa

- razvijanje sposobnosti razumevanja in sprejemanja sebe in drugih, razvijanje sposobnosti za dogovarjanje, upoštevanje različnosti in sodelovanje v skupinah,
- razvijanje sposobnosti prepoznavanja čustev in spodbujanja čustvenega doživljanja in izražanja, vzgajanje k skromnosti, prijateljstvu, disciplini, pogumu,
- negovanje radovednosti, raziskovalnega duha, domišljije in intuicije ter razvijanje neodvisnega mišljenja,
- spodbujanje jezikovnega razvoja, bralne kulture in ohranjanje slovenskega jezika, spodbujanje umetniškega doživljanja in izražanja,
- spodbujanje gibalnih sposobnosti in spretnosti, ustvarjanje pogojev in možnosti za gibanje in bivanje v naravi, navajanje otrok, zlasti mladine, k aktivnemu delovanju v naravi,
- razvijanje temeljnih vrednot prostovoljnega dela ter ustvarjanje pogojev za razvoj prostovoljnega dela,
- zagotavljanje in ohranjanje partnerstva na lokalni, regionalni in nacionalni ravni.

Dejavnosti društva

1. HUMANITARNI PROGRAMI

1.1 Pomoč otrokom in družinam v stiski
Medobčinsko društvo prijateljev mladine Sežana v sodelovanju z lokalnimi humanitarnimi organizacijami in ZPMS s socialnimi in humanitarni programi zbira in posreduje pomoč otrokom iz socialno ogroženih družin (Botrstvo, Veriga dobrih ljudi, Poštar Pavli, Podari svoj par, Sapramiškin sklad...). To so projekti zbiranja sredstev in materiala za zagotavljanje nujnih življenjskih potrebščin za otroke iz socialno šibkih družin in za otroke z zdravstvenimi indikacijami.

1.2 Svetovalna dejavnost:
- pomoč družinam v stiski, svetovanje in usmerjanje staršev na ustrezne službe za nudenje psihosocialne pomoči glede na individualne potrebe otrok.

- Cilj individualnega dela z družino je analiziranje potreb in interesov, odkrivanje vzrokov asocialnega vedenja ter spodbujanje in motivacija za vključevanje otrok in mladostnikov v ustrezne organizirane oblike prostočasnih in interesnih dejavnosti.

1.3. Tom telefon

Telefon za otroke in mladostnike v primeru stiske in za čustveno oporo ter možnost zaupnega anonimnega pogovora z usposobljenim svetovalcem.

1.4 Organizacija dobrodelnih prireditev:

- organizacija dobrodelnih prireditev in sejmov zbiranja materialne pomoči, npr. rabljene otroške opreme, obleke, obutve, šolskih potrebščin,
- delitev zbrane opreme pomoči potrebnim vsak delavnik na sedežu društva,
- nudenje psihosocialne pomoči družinam v stiski v sodelovanju s strokovnimi delavci.

2. LETOVANJA:

- z zbiranjem donatorskih sredstev preko akcij na nacionalni in na lokalni ravni se otrokom zagotavlja možnost regresiranega vključevanja v programe letovanj v skladu s pogodbo donatorja akcije »Pomežik soncu«, »Letovanje za otroke s posebnimi potrebami – FIHO sredstva« v sodelovanju s svetovalnimi službami osnovnih šol in Centrom za socialno delo Južna Primorska, Enota Sežana,
- letovanja na osnovi prejetih sredstev iz javnega razpisa ZZZS v sodelovanju z osebnimi pediatri ZD Sežana s podružnicami,
- letovanja za otroke v več izmenah, v starostno ločenih skupinah od 5 do 18 let,
- predšolsko letovanje je petdnevno letovanje v hribih za predšolske otroke v sodelovanju v Vrtcem Sežana v več izmenah,
- letovanje za otroke s posebnimi potrebami v sodelovanju z Varstveno delovnim Centrom Koper, Enota Sežana in Centrom za usposabljanje Elvira Vatovec Strunjan, Enota Divača.

3. PRIMARNA PREVENTIVA

Poudarek projektov tega sklopa programa temelji na razvijanju socialnih spretnosti prek skupinskih oblik dela in vključuje vse otroke, ki so samoiniciativno zainteresirani za udeležbo v posameznem programu ter rizično skupino otrok, ki so zaradi svoje drugačnosti, osebnih stisk in asocialnega vedenja izolirani s strani vrstnikov.
Namen projekta je pridobivanje delovnih in učnih navad, resocializacija in vključitev v okolje, izboljšanje samopodobe, izboljšanje komunikacije med vrstniki in odraslimi.

3.1 Učna pomoč

Pomoč pri pisanju domače naloge, dodatna razlaga učne snovi in individualna pomoč za učence z vedenjskimi težavami in socialnimi indikacijami (individualno in skupinsko).

3.2 Projekti preprečevanja odvisnosti

Povezovanje organizatorjev preventivnih programov in skupen nastop pri dvigu ozaveščenosti in preprečevanju problematike odvisnosti, izmenjavi informacij o posameznih preventivnih aktivnostih, organizacija preventivnih dejavnosti.

V okviru preventivnih akcij in v sodelovanju z ostalimi društvi, zavodi in člani Unicefovih Varnih točk ter Lokalno akcijsko skupino Občine Sežana:

- seminarji o učinkih droge; programi s področja preventive in preprečevanja odvisnosti ter predavanja o učinkih drog na človeka kot celovito osebnost,
- natečaji na temo preprečevanja odvisnosti.

4. UČNO-VZGOJNI PROJEKTI

4.1 Ustvarjalne delavnice, srečanja in družabni dogodki:

- družabna srečanja z izvajanjem razvedrilnih vsebin v vaških domovih in prostorih krajevnih skupnosti v dogovoru s krajani,
- medgeneracijsko druženje osnovnošolcev in uporabnikov vzgojno-varstvenih zavodov, starostnikov in uporabnikov stanovanjskih skupin naše regije. (Dnevni center Ruj, SVZ Dutovlje in stanovanjske enote, Dom Upokojencev Sežana, VDC z enotami, CUEV Strunjan, Enota Divača)

4.2 Organizacija prireditev za otroke

Kulturno-zabavne prireditve: »Dobrodošlica pomladi«, »Poletna zarja«, »Vesela jesen«, »Pozdrav zimi« z organizacijo zabavnih prireditev in nastopi animatorjev ter kulturno-umetniških otroških skupin naše regije.

4.3 Šola za starše:

- organizacija roditeljskih sestankov in predavanj za starše otrok, udeležencev naših programov.

4.4 Eko projekti:

- organizacija prireditev in aktivnosti promocije in ozaveščanja o pomembnosti ohranjanja in zaščite naravne in kulturne dediščine z lokalnimi društvi in ustanovami. Izletništvo »Dan na kmetiji« predvideva obiskovanje bližnjih kmetij in vključevanje otrok v aktivno sodelovanje in spoznavanje tradicije dela in življenja na kmetiji,
- »Zeleni nahrbtnik«. Projekt v sodelovanju z Vrtcem Sežana in podružničnih enot na področju varstva in zaščite okolja in narave; dramatizacija eko pravljice in izvedba po enotah,
- orientacijska tekmovanja za otroke predmetne stopnje z utrjevanjem znanja iz okolje-varstvenih tem in zaščite narave,

5. MEDŠOLSKA SREČANJA IN TEKMOVANJA

Organizacija šolskih, medšolskih, občinskih, medobčinskih, regijskih in nacionalnih projektov iz letnega programa ZPMS v sodelovanju z lokalnimi in nacionalnimi ustanovami ter zavodi:

5.1 Tekmovanje mladih zgodovinarjev, matematikov, Vesela šola, Mega kviz, Evropa v šoli:

- priprava materiala za nagrade in promocijskega gradiva naše regije za udeležence,
- koordinacija regijskih seminarjev in srečanj projektov ZPMS za našo regijo.

6. CELODNEVNO POČITNIŠKO VARSTVO

6.1 Celodnevno počitniško varstvo z razvedrilnim in športnim programom, ki vključuje izletništvo, šolo plavanja in ustvarjalne delavnice za otroke od 1. do 5. razreda na osnovi potreb staršev po celodnevnem

varstvu. Program poteka ob delavnikih. Starši imajo možnost svoje otroke vključiti v vseh terminih varstva ne glede na kraj bivališča v vseh občinah regije.

7. OTROKOVE PRAVICE IN TEDEN OTROKA

7.1 Sodelovanje pri projektu **Središče ZIPOM** (Središče za zagovorništvo in informiranje o pravicah otrok in mladostnikov) pri ZPMS je namenjeno podpori, spodbudi in koordinaciji nevladnih organizacij, ki delujejo na področju varstva pravic otrok in mladostnikov.

7.2 Otroški parlament:

- Otroški parlament je projekt ZPMS za vzgojo otrok in mladostnikov za demokracijo in se izvaja v vseh šolah po Sloveniji ter nadgradi preko lokalnih društev prijateljev mladine z medobčinskimi in regijskimi parlamenti, zaključi pa na nacionalnem parlamentu v Državnem zboru RS. Projekt pomeni obliko spodbujanja otrok k izražanju lastnih mnenj o vprašanjih, ki jih po demokratičnem postopku izberejo sami. V programu sodelujejo učenci vseh šol naše regije.
- izobraževanje mentorjev ter regijskih koordinatorjev projekta,
- priprava delegacije otrok za medobčinski, regijski in nacionalni otroški parlament,
- izvedba medobčinskega in regijskega otroškega parlamenta in sodelovanje na nacionalnem parlamentu.

7.3 Teden otroka:

- Organizacija prireditev na izbrano temo **Tedna otroka ZPMS** in ozaveščanje o pomembnosti vloge družine, o spoštovanju otrokovih pravic in pomembnosti vzgoje in izobraževanja za zdrav in nemoten razvoj otrok,
- projekt »Šola šoli« je organizacija nastopov otroških gledaliških in pevskih skupin, ki se predstavijo na drugih šolah naše regije,
- ustvarjalne delavnice in druženja na aktualne teme Tedna otroka.

8. PROMOCIJA PROSTOVOLJSTVA IN IZOBRAŽEVANJA

8.1 Klub vzgojiteljev:

- izobraževanje in usposabljanje za vodenje skupin otrok in izvajanje prostočasnih dejavnosti pod mentorstvom strokovnega kadra s pomočjo formalnih in neformalnih oblik izobraževanja in metod izkustvenega učenja,
- druženje, rekreacija prostovoljcev društva.

8.2 Založniški program in promocija

- oblikovanje in izdelava tiskovin (prijavnice za udeležbo v posameznih programih, plakati),
- izdelava promocijskega materiala za potrebe promocije dejavnosti in prostovoljstva,
- oblikovanje in urejanje spletne strani društva.

2.4 OBMOČNO ZDRUŽENJE RDEČEGA KRIŽA SEŽANA

Območno združenje RK Sežana (v nadaljevanju: OZRK Sežana) izvaja naslednje **naloge** in **programe:**

I. Splošno humanitarni programi

1. **Socialni programi:**
   - A Program zbiranja in delitve materialne in finančne pomoči ter psihosocialna pomoč Prejemnikom pomoči,
   - B Programi skrbi za boljšo kakovost življenja starejših oseb,
   - C Programi pomoči socialno ogroženim otrokom, mladini in invalidnim otrokom.
2. **Preventivni in zdravstveno vzgojni programi**
3. **Delo z mladim**
4. **Delo s prostovoljci.**

II. Naloge iz javnih pooblastil

Rdeči križ Slovenije, območna združenja na podlagi 9. člena Zakona o Rdečem križu opravljajo naslednje **naloge kot javno pooblastilo:**

- naloge v zvezi z obveščanjem, evidentiranjem in poizvedovanjem za žrtvami oboroženih spopadov in prizadetimi v naravnih in drugih nesrečah,
- organiziranje usposabljanja osebja za opravljanje nalog, ki jih določa Ženevska konvencija,
- organiziranje tečajev in izpitov iz prve pomoči (organiziranje in usposabljanje enot za prvo pomoč),
- izvajanje akcij za pridobivanje krvodajalcev in organizacija krvodajalskih akcij,
- izdaja izkaznic darovalcem delov človeškega telesa,
- izvajanje ukrepov zdravstvenega varstva ljudi ob naravnih in drugih nesrečah ter oboroženih spopadih,
- izvajanje ukrepov za sprejemanje in nastanitev evakuiranega prebivalstva in drugih ogroženih ljudi ter druge ukrepe, ki lahko prispevajo k preskrbi ogroženih in prizadetih ljudi.

OZRK Sežana pridobiva sredstva za kritje programov iz donacij, humanitarnih prispevkov, državnih sredstev (RKS) (FIHO, krvodajalstvo, Teden RK), iz proračunov občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana ter iz lastnih sredstev.

V nadaljevanju so podrobneje predstavljeni programi, ki so predmet sofinanciranja občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana.

1. A Program zbiranja in delitve materialne in finančne pomoči ter psihosocialna pomoč prejemnikom pomoči

Oskrbovanje socialno ogroženih posameznikov, družin in posameznih skupin prebivalstva z različnimi oblikami materialne in drugih oblik pomoči ter nudenje psihosocialne pomoči je prioriteten program RKS in območnih združenj.

Osnovni **nameni in cilji** programa so:

- učinkovito zbiranje materialnih dobrin in finančnih sredstev za nudenje pomoči,
- lajšanje stiske posameznikom in družinam, ki se znajdejo v eksistenčnih težavah,
- hitra nujna pomoč v primeru elementarnih in drugih nesreč,
- zmanjševanje socialnih razlik,
- zmanjševanje občutka stigmatizacije in izoliranosti ljudi v stiski,
- opolnomočenje ljudi za reševanje stisk z lastnimi potenciali,

- zagotavljanje urejanja socialno varstvenih in drugih pravic.

Program zbiranja in delitve materialne pomoči zajema:

- delitev prehranskih paketov in higienskih pripomočkov, ki jih OZRK Sežana prejme preko RKS iz sredstev FIHO in nacionalnih akcij,
- delitev prehranskih in higienskih izdelkov, ki jih OZRK Sežana kupi iz lastnih sredstev ali jih prejme kot donacijo podjetij in posameznikov,
- delitev hrane iz sredstev Evropskega sklada za pomoč najbolj ogroženim, ki jih RKS za OZRK Sežana prejme na podlagi javnega razpisa Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- zbiranje in delitev različnega rabljenega materiala: oblačil, obutve, posteljnine, pohištva, gospodinjskih aparatov, igrač, opreme za dojenčke in otroke, šolskih potrebščin,
- zbiranje in delitev hrane in drugega materiala za prizadete v elementarnih nesrečah,
- urejanje obstoječih skladišč hrane in obleke na sedežu OZRK Sežana,
- aktivnosti za zagotavljanje ustreznih skladiščnih prostorov za skladiščenje hrane in ostalega materiala.

Delitev pomoči na sedežu OZRK Sežana izvajajo zaposleni in prostovoljci, po terenu pa prostovoljci Krajevnih organizacijah RK, delavci Centra za socialno delo Južna Primorska, Enota Sežana, delavci patronažne službe.

Sklad »iz odprtih rok« je namenjen hitri in nujni pomoči prebivalcem vseh štirih občin na našem področju, ki se iz različnih razlogov znajdejo v finančni stiski (bolezen, nesreča v družini, začasna nezaposlenost...). Poleg tega se v ta skladu zbirajo tudi sredstva za pomoč drugim organizacijam in ustanovam pri nakupu nujno potrebne opreme v dobro vseh občanov.
Sredstva se zbirajo prek:

- donatorjev,
- prostovoljnih prispevkov posameznikov,
- različnih zbiralnih akcij za točno določen namen: zbiranje sredstev za pomoč prizadetim v požarih ali drugih nesrečah in v primerih izrednih družinskih stanj, zbiranje sredstev za pomoč posameznikom – invalidom pri nakupu nujne opreme ter organizacijam in ustanovam pri nakupu opreme v dobro vseh občanov,
- organizacije dobrodelnih prireditev,
- zbiranja sredstev preko sožalnih vizitk »Namesto cvetja na grob«.

V skladu s finančnimi zmožnostmi OZRK Sežana pomaga upravičencem z enkratnimi finančnimi pomočmi za plačilo nujnih življenjskih stroškov kot so elektrika, voda, ogrevanje, zdravstveno zavarovanje ter nakup hrane, higienskih in drugih nujnih pripomočkov.

Psihosocialna pomoč socialno ogroženim posameznikom in družinam zajema:

- razgovore, svetovanje in informiranje za ljudi v stiski, ki prihajajo na OZRK Sežana po materialno pomoč.

1. B Programi skrbi za boljšo kakovost življenja starejših oseb

Osnovni nameni in cilji programa so:

- pomoč pri izboljševanju duševnega zdravja in posredno telesnega zdravja starih osamljenih ljudi,
- zadovoljevanje potreb starih ljudi po temeljnem medčloveškem odnosu (zmanjševanje problema osamljenosti, socialne izolacije, duševne pobitosti...) in doživljanju smisla starosti,

- razvijanje medgeneracijskega sodelovanja,
- navajanje starih ljudi na reševanja težav z lastnimi potenciali,
- dviganje nivoja kvalitete življenja,
- osveščanje starih ljudi o zdravem načinu življenja v starosti.

Program zajema:

- obiskovanje in obdarovanje starejših, bolnih in invalidnih oseb, večinoma v starosti nad 80 let, na njihovih domovih na območju občin Sežana, Divača, Komen in Hrpelje-Kozina ter v domu upokojencev,
- družabna srečanja za starejše ljudi s kulturnim programom, zabavo in pogostitvijo,
- letovanja (eno tedensko letovanje starejših oseb na Debelem rtiču),
- skupine starih ljudi za samopomoč: v letu 2019 je delovalo 6 skupin (Sežana (2), Štorje, Lokev, Divača, Hrpelje). Njihovo število se spreminja glede na razpoložljivost primernih voditeljev in prostorov ter potreb v posameznih okoljih. Skupine starih za samopomoč vodijo usposobljeni voditelji, srečujejo se od januarja do junija in od septembra do decembra po 2 uri tedensko (obravnavanje različnih tem, ki zanimajo člane, sprostitvene in razvedrilne dejavnosti, predavanja strokovnjakov o zdravem načinu življenja...),
- organiziranje celodnevnega medgeneracijskega srečanja v naravi,
- program osebnega medgeneracijskega družabništva osamljenim, starim ljudem, ki zajema redno obiskovanje in druženje mladih prostovoljcev z osamljenimi starimi ljudmi v Domu upokojencev Sežana (enkrat tedensko po eno uro),
- povezovanje z drugimi izvajalci programov za starejše za skupno razvijanje programov za boljšo kakovost življenja starejših.

1. C Programi pomoči socialno ogroženim otrokom, mladini in invalidnim otrokom

Program zajema:

- letovanja otrok, s sredstvi FIHO, donacijami in sredstvi RKS iz akcije »Peljimo jih na morje«, na Debelem Rtiču ter kritje stroškov šole v naravi s sredstvi OZRK Sežana, zbranimi z namenskimi akcijami,
- pomoč pri nakupu šolskih potrebščin in delovnih zvezkov s finančnimi prispevki zbranimi v Tednu RK, sredstvi FIHO in donacijami, razdelitev šolskih potrebščin zbranih v zbiralnih akcijah,
- pomoč pri kritju stroškov plačljivih šolskih aktivnosti in šolske prehrane z organiziranjem dobrodelne akcije »DROBTINICA« in drugih akcij,
- pomoč invalidnim otrokom pri nakupu pripomočkov za lajšanje vsakodnevnih opravil z organiziranjem namenskih zbiralnih akcij.

2. Preventivni in zdravstveno vzgojni programi

Osnovni **namen** in **cilji** programa so:

- osveščanje prebivalstva o zdravem načinu življenja,
- preprečevanje različnih oblik odvisnosti,
- oblikovanje aktivnega odnosa ljudi do sebe in svojega zdravja,
- osveščanje ljudi o pomenu znanj za nudenje prve pomoči,
- usposabljanje ljudi za izvajanje najnujnejših ukrepov prve pomoči.

Osnovne naloge:

- obeleževanje posebnih dni in tednov v letu, ki so namenjeni preventivi z razdeljevanjem različnega zdravstveno-vzgojnega gradiva, pisanjem prispevkov v glasila, organiziranjem predavanj...,

- izvajanje različnih aktivnosti za preprečevanje odvisnosti v sodelovanju z drugimi društvi in nevladnimi organizacijami ter zavodi (LAS-i, Zdravstveni dom, Karitas...),
- delitev zdravstveno-vzgojnih gradiv iz založbe RKS za osveščanje mladih in odraslih o zdravem načinu življenja ob različnih priložnostih,
- vključevanje v prizadevanja za zdravo in čisto okolje, podpora programov drugih organizacij in institucij na tem področju,
- izvajanje različnih aktivnosti na področju spodbujanja telesnih aktivnosti za zdravje (pohodi, prireditve),
- osveščanje otrok in mladine o zdravem načinu življenja z vključevanjem v šolske preventivne programe,
- organiziranje predavanj na temo zdravje v najširšem pomenu besede,
- izvajanje brezplačnih predstavitev najnujnejših ukrepov prve pomoči in temeljnih postopkov oživljanja širši javnosti ob različnih dogodkih in v posameznih društvih in zavodih (PGD, taborniki, vrtec, šola, VDC...).

3. Delo z mladimi

Cilji programa:

- širjenje humanitarnih vrednost in temeljnih načel RK med mladimi,
- izobraževanje za zdrav način življenja (boj proti vsem oblikam odvisnosti),
- razvijanje solidarnostnega čuta,
- sprejemanje drugačnosti,
- pridobivanje izkušenj in sposobnosti pri nudenju pomoči soljudem,
- usposabljanje ekip mladih za nudenje prve pomoči,
- razvijanje medgeneracijskega sodelovanja,
- pridobivanje mladih prostovoljcev Rdečega križa.

Izvajanje programa:

Na osnovnih šolah:

- priložnostno izvajanje aktivnosti v skladu s šolskim programom in drugimi humanitarnimi projekti – delavnice, zbiralne akcije, natečaji, tekmovanja, predstavitve.
- projekt »Medo Srečko z Rdečega križa«: predstavitev temeljnih humanitarnih vrednost skozi pravljice. Medo nastopa v pravljicah in otrokom pomaga razumeti kaj pomeni prostovoljska pomoč, nepristranskost in nevtralnost Rdečega križa in še, kako dobro je, če smo enotni, če stopimo skupaj in vsak na svoj način pomagamo tistim, ki potrebujejo našo pomoč.
- usposabljanje in ustanavljanje ekip prve pomoči učencev v tretji triadi osnovnih šol s pomočjo mentorjev na šolah,
- organiziranje regijskih tekmovanj in vključevanje ekip prve pomoči OŠ na regijska in državna tekmovanja.

V Srednješolskem centru Srečka Kosovela Sežana:

- sodelovanje z učitelji za motiviranje dijakov za prostovoljno delo na področju programov medgeneracijskega sodelovanja in vključevanje dijakov v izvajanje humanitarnih akcij OZRK Sežana ter podpora humanitarnim akcijam na šoli.

4. Delo s prostovoljci

Jedro delovanja OZRK Sežana so prostovoljci, brez katerih združenje ne more uspešno izvajati zastavljenih programskih ciljev. Delujejo v smeri širitve in krepitve aktivne mreže prostovoljcev po krajevnih in vaških skupnostih na območju občin, Divača, Hrpelje-Kozina, Komen ter Sežana.

Osnovne naloge:

- izoblikovanje aktivnih krajevnih odborov RK (KORK) na območju delovanja OZRK Sežana,
- pridobivanje novih prostovoljcev – članov KORK,
- spodbujanje in podpora KORK pri izvajanju nalog na terenu,
- skrb za izobraževanje prostovoljcev s pomočjo RKS, predavanja, delavnice, seminarji,
- organizacija izleta oziroma srečanja prostovoljcev z namenom druženja in izmenjave izkušenj ter motiviranja za nadaljnje delo,
- koordiniranje dela v KORK in povezovanje KORK na območju OZRK Sežana.

3. IZHODIŠČA ZA SOFINANCIRANJE DEJAVNOSTI DRUŠTEV V LETIH 2020-2024

Sofinanciranje programov društev se določa za vsako društvo posebej v skladu z naslednjimi izhodišči:

1. **Stroški plač in materialni stroški zaposlenih** se v društvih, ki so predmet te Strategije, sofinancirajo na osnovi izhodišč iz točk 3.1, 3.2, 3.3 in 3.4, upoštevajoč **veljavno plačno zakonodajo** in **temeljna ekonomska izhodišča in predpostavke za pripravo proračunov občin posameznega leta.**

2. **Materialni stroški izvajanja obstoječih programov** se za leto 2020 planirajo do višine sredstev iz leta 2019. Materialni stroški se v obdobju 2021, 2022, 2023 in 2024 usklajujejo upoštevajoč **temeljna ekonomska izhodišča in predpostavke za pripravo proračunov občin posameznega leta.**

3. Občine Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana sofinancirajo društva na podlagi sprejete Strategije po **ključu števila prebivalcev iz Sporazuma o ureditvi premoženjsko pravnih razmerij.**

Za določitev ključa števila prebivalcev se po 2. točki navedenega Sporazuma štirih občin, z dne 8. maja 2002, uporabljajo naslednji deleži:

občina	*delež sofinanciranja (v%)*
OBČINA DIVAČA	**16,35 %**
OBČINA HRPELJE-KOZINA	**17,55 %**
OBČINA KOMEN	**15,32 %**
OBČINA SEŽANA	**50,78 %**

4. Občina Sežana bo še naprej zagotavljala **brezplačno uporabo prostorov Društvu za pomoč zasvojenim in njihovim bližnjim »PO MOČ«** Sežana, na naslovu Ulici 1. maja 1, Sežana, Medobčinskemu društvu prijateljev mladine Sežana na naslovu Bazoviška cesta 11, Sežana in **Društvu za duševno zdravje in kreativno preživljanje prostega časa »VEZI«** na naslovu Štorje 26, za potrebe Dnevnega centra oziroma Stanovanjske skupine.

5. **Pogoj za financiranje društev** po tej Strategiji je **najmanj enak obseg izvajanja programov kot v letu 2019.**

6. Programi društev, ki so sofinancirani na podlagi te Strategije, **niso predmet sofinanciranj na podlagi prijav na druge javne razpise občin.**

OBSEG SOFINANCIRANJA ŠTIRIH OBČIN V OKVIRU STRATEGIJE

3.1 DRUŠTVO ZA DUŠEVNO ZDRAVJE IN KREATIVNO PREŽIVLJANJE PROSTEGA ČASA "VEZI"

Občine so v letih 2015-2019 za potrebe delovanja dnevnih centrov v Štorjah in Štanjelu sofinancirale sredstva za **plačo in materialne stroške zaposlene strokovne delavke** v socialno-varstvenih programih na področju duševnega zdravja v skupnosti uvrščene v **30. plačni razred, kjer znaša mesečna bruto plača 1.373,40 EUR in polovico sredstev za plačo in materialne stroške zaposlene** strokovne sodelavke v socialno varstvenih programih na področju duševnega zdravja v skupnosti, uvrščene v **20. plačni razred, kjer znaša mesečna bruto plača 927,82 EUR.**

Izhodiščni stroški plač in materialnih stroškov dveh zaposlenih v zgoraj navedenem obsegu (regres za prehrano, regres za letni dopust, stroški prevoza na delo) so v letu 2020 ocenjeni na **36.829 EUR.**

Osnova za določitev višine **materialnih stroškov izvajanja programa za leto 2020,** ki so predmet sofinanciranja občin, so priznani materialni stroški izvajanja programa v letu 2019.

Obseg sofinanciranja štirih občin po Strategiji:

- sredstva za **plačo in materialne stroške zaposlene Strokovne delavke** v socialno varstvenih programih na področju duševnega zdravja v skupnosti uvrščene v **30. plačni razred: 27.065 EUR**,
- **polovico sredstev za plačo in materialne stroške zaposlene** Strokovne sodelavke v socialno varstvenih programih na področju duševnega zdravja v skupnosti, uvrščene v **20. plačni razred**: **9.764 EUR,**
- sredstva za **materialne stroške** izvajanja programa v višini **4.478,00 EUR**.

Občine bodo v letu 2020 skupno zagotovile 41.307 EUR.

3.2 DRUŠTVO ZA POMOČ ZASVOJENIM IN NJIHOVIM BLIŽNJIM "PO MOČ" SEŽANA

V društvu izvaja program strokovna vodja s VII. stopnjo izobrazbe s področja socialnega varstva in opravljenim strokovnim izpitom s področja socialnega varstva za poln delovni čas in dve laični delavki s VII. stopnjo izobrazbe za polovični delovni čas (od tega je ena zaposlena strokovna delavka s VII. stopnjo izobrazbe in z opravljenim strokovnim izpitom s področja socialnega varstva), 6 prostovoljcev (v letu 2018) in ostali izvajalci (predsednica, računovodkinja, čistilka).

Nacionalni inštitut za javno zdravje, OE Koper, društvu za potrebe zmanjševanja škode na področju drog omogoča dobavo brezplačnega, sterilnega materiala za injicirajoče uporabnike in storitev odvoza infektivnega materiala, skladno s posebnim zahtevanimi ravnanji pri zbiranju in odstranitvi kliničnih odpadkov.

Program Društva za pomoč zasvojenim in njihovim bližnjim »PO-MOČ« Sežana je bil sprejet v večletno financiranje Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve (sedaj Ministrstva za delo, družino socialne zadeve in enake možnosti) in v društvu predvidevajo, da bodo tudi v bodoče vključeni v sistem sofinanciranja programa iz državnega proračuna.
V oktobru 2014 je Socialna zbornica RS verificirala program društva kot javni socialnozdravstveni program in sicer za obdobje 7 let, kar pomeni, da je verifikacija programa v tem času še potrjena.

Društvo predvideva, da bo za izvajanje programa pridobilo sredstva za delovanje še iz občinskih proračunov in sicer naslova Strategije občin Divača, Komen, Hrpelje-Kozina, Sežana, iz donatorskih sredstev in članarine članov/članic društva.

Občine so v letih 2007-2010, 2011-2014, 2015-2019 za potrebe delovanja Društva v okviru Strategije zagotavljale finančna sredstva za delno kritje materialnih stroškov zaposlenih in sredstva za kritje materialnih stroškov izvajanja programa (voda, elektrika, ogrevanje, pisarniški material, poštnine, računovodske storitve, komunalne storitve...).

Obseg sofinanciranja štirih občin v okviru Strategije (na osnovi podatkov plana društva, pripravljenega v septembru 2019, in izračuna upravičenih dejanskih stroškov za delno kritje materialnih stroškov zaposlenih):
Občine bodo društvu v obdobju Strategije 2020-2024 zagotavljala finančna sredstva za naslednje namene:

- sredstva za delno kritje materialnih stroškov zaposlenih,
- sredstva za materialne stroške izvajanja programa.

Izhodiščni stroški plač (regres za prehrano, stroški prevoza na delo) v zgoraj navedenem obsegu in materialnih stroškov so v letu 2020 ocenjeni na **10.811,00 EUR** in sicer:

1. **sredstva za delno kritje materialnih stroškov zaposlenih (regres za prehrano, stroški prevoza zaposlenih na delo) v višini: 4.222,00 EUR;**
2. **sredstva za materialne stroške izvajanja programa v višini: 6.589,00 EUR.**

Občine bodo v letu 2020 skupno zagotovile 10.811,00 EUR.

Skupna višina potrebnih finančnih sredstev za posamezno koledarsko leto in razdelitev obveznosti po posameznih občinah bo izvedena skladno z dogovorjenim načinom iz celotne Strategije.

3.3 OBMOČNO ZDRUŽENJE RDEČEGA KRIŽA SEŽANA

Za naloge, ki jih Rdeči križ Slovenije opravlja kot javna pooblastila, zagotavlja sredstva Republika Slovenija. Občine pa v skladu z Zakonom o Rdečem križu Slovenije (Ur. l. RS, št. 7/93, 79/10) z območnimi organizacijami Rdečega križa Slovenije sklenejo neposredno pogodbo za sofinanciranje delovanja območnih organizacij Rdečega križa Slovenije in njihovih specifičnih programov lokalnega pomena, ki jih v javnem interesu izvajajo območne organizacije in druge lokalne organizacije Rdečega križa Slovenije na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, zdravstva, socialnega varstva in humanitarnih dejavnosti, na področju posamezne občine na podlagi dogovorjenih letnih programov.

Občine so v letih 2015-2019 zagotavljale sredstva za del plače in materialne stroške sekretarke območnega združenja RK Sežana s VII. stopnjo izobrazbe in sicer v višini 38. plačnega razreda (od 1. 1. 2019 dalje 39. plačni razred). Občine so sofinancirale del plače in materialne stroške sekretarke v deležu 60 %. Občine so zagotavljale tudi sredstva za plačo in materialne stroške zaposlene administratorke-blagajničarke, ki je uvrščena v 22. plačni razred (od 1.1.2019 dalje 23. plačni razred) v deležu 100 %.

V skladu s spremenjeno plačno zakonodajo je sekretarka območnega združenja RK Sežana uvrščena v **40. plačilni razred** (od 1. 11. 2019 dalje). **Občine po tej strategiji sofinancirajo del plače in materialne stroške sekretarke v deležu 60 %.** Razliko zagotavlja Območno združenje RK Sežana iz lastnih sredstev.

Občine zagotavljajo tudi **sredstva za plačo in materialne stroške zaposlene računovodje, ki je uvrščena v 24. plačilni razred** (od 1. 11. 2019 dalje) **v deležu 100 %.**

Izhodiščni stroški plač in materialni stroški zaposlenih (regres za prehrano, regres za letni dopust, stroški prevoza na delo) so v letu 2020 ocenjeni na **37.750,00 EUR**.

Osnova za določitev višine **materialnih stroškov izvajanja programa za leto 2020**, ki so predmet sofinanciranja občin, so priznani materialni stroški izvajanja programa v letu 2019.

Obseg sofinanciranja štirih občin po Strategiji:

- za **plače in materialne stroške** zaposlenih: **37.750,00 EUR**,
- sredstva za **materialne stroške izvajanja programa** v višini **10.464,00 EUR**.

Občine bodo v letu 2020 skupno zagotovile 48.214,00 EUR.

3.4 MEDOBČINSKO DRUŠTVO PRIJATELJEV MLADINE SEŽANA

Občine so v letih 2015-2019 zagotavljale sredstva za plačo sekretarke MDPM s V. stopnjo izobrazbe uvrščeno v 31. plačni razred ter 50 % plače računovodje s VI. stopnjo izobrazbe, uvrščeno v 30. plačni razred.

Občine s to Strategijo zagotavljajo plačo sekretarke MDPM, uvrščeno v 33. plačni razred v celoti in 0,5 plače računovodje, uvrščene v 32. plačni razred.

Obseg sofinanciranja štirih občin po Strategiji:

- sredstva za **plače in materialne stroške** zaposlenih: **39.147,00 EUR,**
- sredstva za **materialne stroške** izvajanja programa v višini **21.613,00 EUR**.

Občine bodo v letu 2020 skupno zagotovile 60.760,00 EUR.

4. PREGLED SOFINANCIRANJA DEJAVNOSTI DRUŠTEV V LETU 2020 (v EUR)

	SKUPAJ	OBČINA SEŽANA	OBČINA DIVAČA	OBČINA HRPELJE-KOZINA	OBČINA KOMEN
% SOFINANCIRANJA PO KLJUČU DELITVENE BILANCE OBČIN		*50,78 %*	*16,35 %*	*17,55 %*	*15,32 %*
DRUŠTVO »PO-MOČ«	**10.811**	**5.490***	**1.767**	**1.898**	**1.656**
MATERIALNI STROŠKI ZAPOSLENIH	4.222	2.144	690	741	647
MATERIALNI STROŠKI PROGRAMA	6.589	3.346	1.077	1.157	1.009
DRUŠTVO VEZI	**41.307**	**20.976****	**6.754**	**7.249**	**6.328**
STROŠKI ZAPOSLENIH	36.829	18.702	6.022	6.463	5.642
MATERIALNI STROŠKI PROGRAMA	4.478	2.274	732	786	686
RK SEŽANA	**48.214**	**24.484**	**7.883**	**8.461**	**7.386**
STROŠKI ZAPOSLENIH	37.750	19.170	6.172	6.625	5.783
MATERIALNI STROŠKI PROGRAMA	10.464	5.314	1.711	1.836	1.603
MDPM SEŽANA	**60.760**	**30.854*****	**9.935**	**10.663**	**9.308**
STROŠKI ZAPOSLENIH	39.147	19.879	6.401	6.870	5.997
MATERIALNI STROŠKI PROGRAMA	21.613	10.975	3.534	3.793	3.311
SKUPAJ OBČINE	**161.092**	**81.804**	**26.339**	**28.271**	**24.678**

***Občina Sežana** zagotavlja **Društvu »PO-MOČ«** tudi **brezplačno uporabo prostora** v Sežani, na ulici 1. maja 1.

****Občina Sežana** zagotavlja **Društvu »VEZI«** tudi **brezplačno uporabo prostorov za potrebe Dnevnega centra oziroma stanovanjske skupine v Štorjah.**

*** **Občina Sežana** zagotavlja **Medobčinskemu društvu prijateljev mladine Sežana** tudi **brezplačno uporabo prostora** v Sežani, na Bazoviški cesti 11.

Št.
Datum:

OBČINA DIVAČA
Alenka Štrucl Dovgan
Županja

Št.
Datum:

OBČINA HRPELJE-KOZINA
Saša Likavec Svetelšek
Županja

Št.
Datum:

OBČINA KOMEN
mag. Erik Modic
Župan

Št.
Datum:

OBČINA SEŽANA
David Škabar
Župan